10. ročník festivalu ostravských činoherních divadel

Národní divadlo moravskoslezské ve spolupráci s Komorní scénou Aréna,
Divadlem Petra Bezruče a Divadlem loutek za podpory statutárního města Ostravy

středa 1. března 2006

11.00 hodin **MISERY**
Stephen King – Simon Moore
režie / Andrzej Celiński
DIVADLO PETRA BEZRUČE

14.30 hodin **POLAROIDY**
Mark Ravenhill
režie / Ivan Krejčí
KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

18.30 hodin **KRÁLOVNA MARGOT**
Klára Špičková – Jan Mikulášek
režie / Jan Mikulášek
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

22.00 hodin **ŽIDLE**
Eugene Ionesco
režie / Josef Janík
KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

čtvrtek 2. března 2006

10.00 hodin **MARYŠA**
Alois a Vilém Mrštíkové
režie / Michal Lang
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

15.00 hodin **SVATBA**
Witold Gombrowicz
režie / Janusz Klimsza
KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

19.00 hodin **SLADKÝ ŽIVOT**
Federico Fellini – Tullio Pinelli – Enio Flaiano – Brunello Rondi
režie / Jan Mikulášek
DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

22.00 hodin **MALÁ ČARODĚJNICE**
Otfried Preussler – Tomáš Pěkný
režie / Zoja Mikotová
DIVADLO PETRA BEZRUČE

pátek 3. března 2006

9.00 hodin **KRÁSNÁ ISABELLA a TŘI NÁPADNÍCI aneb HARLEKÝN**
Václav Klemens
režie / Václav Klemens
DIVADLO LOUTEK

11.30 hodin **POVÍDKY Z FASTFOODU**
Viliam Klimáček
režie / Janusz Klimsza
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA
(zkušebna)

13.30 – 15.30 **1. rozborový seminář**
Divadelní klub
DIVADLA PETRA BEZRUČE

15.45 hodin **SYN. ZIMA**
Jon Fosse
režie / Jan Antonín Pitínský
DIVADLO PETRA BEZRUČE

18.30 hodin **PÁN POLŠTÁŘŮ – PILLOWMAN**
Martin McDonagh
režie / Andrzej Celiński
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

22.30 hodin **JAZZOVÁ POEZIE – poetický večer**
Lawrence Ferlinghetti
KAVÁRNA DANIEL

sobota 4. března 2006

9.00 – 13.30 **2. rozborový seminář**
Divadelní klub
DIVADLA PETRA BEZRUČE

14.00 hodin **STORY**
Martin Crimp
režie / Jan Mikulášek
DIVADLO PETRA BEZRUČE

19.00 hodin **ŠAKALÍ LÉTA**
Petr Šabach – Ivan Hlas – Petr Jarchovský – Jan Hřebejk – Miroslav Hanuš
režie / Peter Gábor
DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

22.00 hodin **Společenské setkání**
Divadelní klub
DIVADLA PETRA BEZRUČE

neděle 5. března 2006

10.00 – 12.00 **3. rozborový seminář**
Divadelní klub
DIVADLA PETRA BEZRUČE

12.30 hodin **tisková beseda**
Divadelní klub
DIVADLA PETRA BEZRUČE

Změna programu vyhrazena!

Vážení a milí,
vítáme Vás podesáté na OST-RA-VARu. Opět dostáváte do ruky podrobný program festivalu, pro jistotu připomínáme, že na semináře a další setkávání s Vámi se těšíme v klubu Divadla Petra Bezruče.
Zároveň si Vás dovolujeme pozvat do foyeru Divadla Jiřího Myrona na malou výstavu divadelních fotografií, kterou jsme připravili – v rámci festivalu – k nedožitým sedmdesátinám našeho drahého kolegy Jana FILIPA.

Příjemný pobyt, množství trpělivosti ke sledování a energie ke komentování Vám přejí všechny zúčastněné soubory.

Naše přehlídka
letos jubiluje, napadlo nás tedy, že by někteří z těch, kdo sem jezdí pravidelně, mohli přispět do této programové brožurky glosou, poznámkou, vzpomínkou, kritickým štulcem či jinak, vždy podle libosti. Ne všichni oslovení napsali, na druhou stranu jsme určitě jiné oslovit zapomněli (za což se jim omlouváme), ale i tak jde myslím o čtení zajímavé. Nejrozsáhlejší je příspěvek Jana Kerbra, jehož jsme požádali o jakýsi text „pilotní".
Záměrně jsme pisatelům neredigovali trojí označení přehlídky, tedy OSTRAVAR, OST RA VAR a OST-RA-VAR, protože my sami se v různých tiskovinách dopouštíme nepřesností. Za „oficiální" název považujeme ten poslední, s mírně nepřesným podtitulem Festival ostravských činoherních divadel.
U přispívajících neuvádíme jejich pozici v našem malém českém divadelnickém rybníce, výjimkou je olomoucký Jiří Štefanides, jehož příspěvek s touto pozicí úzce souvisí.

Ost-ra-var aneb Pozdní láska

Bylo to v říjnu 1996, pobýval jsem týden v Krakově na mezinárodním festivalu, a kromě divadelních představení jsem čas trávil samotářskou rekognoskací města. Na brechtovské dvojinscenaci mistrových „naučných kousků" v provedení milánského Picollo Teatro jsem v publiku zaregistroval známé tváře a po představení jsem s ostravskými divadelníky Jurajem Deákem, Radovanem Lipusem, Alicí Taussikovou a Tomášem Jirmanem skončil v jedné ze zdejších hospůdek. Lídr činohry s jejím režisérem mi začali oprávněně vyčítat, že jsem se ještě v jejich divadle neukázal, zároveň však předestřeli sympatický plán na pořádání několikadenní zhuštěné přehlídky, kde by spojená ostravská divadla předvedla reprezentativní roční výběr ze své tvorby pro publicisty, divadelní badatele i pedagogy, také pro vysokoškolské studenty, jejichž oborem je teatrologie, dramaturgie či další příbuzné discipliny. Netušil jsem v té době, jak důležitou položkou mého každoročního kalendáře se chystaný festival stane.

Nehodlám vyjmenovávat absolvovaná představení a přidávat k nim vzpomínkové hodnocení (o leckterých jsem za ta léta psal v Divadelních novinách i ve Světě a divadle), připomenu ale, čím mě ostravská divadelní tvorba oslovila (občas dokonce uhranula). Podotýkám, že jsem díky tomuto setkávání našel zálibu také v lokalitě, o níž mohou s estétským opovržením mluvit jen ti, jimž je všecko lidské cizí.

Trumf, režie Petr Nosálek

V Ostravě se divadlo hraje jinak než v Praze. Větší „drsnost" v dramaturgické volbě znamená větší opravdovost, a i když se občas inscenuje zábavnější titul, označení bulvár mu vůbec nepřiléhá. Podhoubí ostravské konzervatoře přivádí na zdejší jeviště dobře připravenou omladinu. Všichni diva-

delníci se tu navzájem znají, sedávají v jednom klubu či hospodě, podle vhodnosti typů si mezi sebou jednotlivé soubory na některé role protagonisty občas půjčují. Nad tím vším lze mimo jiné přemýšlet (často nahlas s kolegy), když člověk absolvuje obvyklé festivalové „dostihy", spojené s přemísťováním po jednotlivých herních prostorách. Cesty mezi „Myronem", „Dvořákem" (v začátečních letech přehlídky byl ještě v rekonstrukci), „Bezručem" i Arénou, později také novým Divadlem Loutek, přibližují zároveň město (také už jsme měli možnost chodit na divadelní představení do pověstné vítkovické haly). Útulná specifika divadelních barů s nezaměnitelně vlídnými paní Dubovou a panem Jašou atmosféru festivalu dokreslují.

S odstupem si uvědomíte, že některé věci se staly, alespoň pro vás, právě v Ostravě poprvé: setkání s režijním rukopisem Oxany Meleškiny-Smilkové (Višňový sad v Aréně), herecký muzikál přesvědčivější než všechny ty z hlavního města s popovými hvězdami (Šumař na střeše s nezapomenutelným Janem Filipem), „cirkusové" mámení v hledišti, fungujícím jako kolotoč (Lipusova Romance pro křídlovku), překladatel, režírující svého Shakespeara (Joskův Hamlet s první výraznější jevištní prezentací Richarda Krajča), poprvé a zatím na našem území naposledy Mrožkova Láska na Krymu a Slobodziankův Prorok Ilja (obojí v režii Janusze Klimszy), Blanche jako muž v Tramvaji do stanice touha (Herajtové inscenace v Národním moravskoslezském s Milanem Kačmarčíkem), poprvé motorka i auto na molu mezi diváky (Ústa Micka Jaggera u Bezručů). A pochopitelně radost nad zjevením se i zráním talentů Lucie Žáčkové, Richarda Krajča, Vladimíra Poláka, Michala a Filipa Čapkových, Jana Hájka, divácká jistota v herecké kvalitě u Anny Cónové, Veroniky Forejtové, Zdeny Przebindové, Aleny Sasínové-Polarczyk, Jana Fišara, Tomáše Jirmana, Norberta Lichého. Vyskytla se ještě možnost vidět legendy Zoru Rozsypalovou (v Kočičí hře) a Miluši Hradskou (Tři velké ženy), také již bohužel zesnulé Jana Filipa, Milana Šulce, Františka Šece. Nejmenuji všechny, i když také o ostatních by se dalo říci mnoho dobrého, vysloveně špatné herce jsem na zdejších prknech neviděl.

Lidská tragikomedie, režie Ivan Krejčí

Ostravští divadelníci mají také štěstí na inscenátory, připomenu alespoň ty nejvýznamnější. Služebně nejstarší Josef Janík preferuje u Bezručů divadlo znepokojivých moralit, stačí připomenout snad nejlepší rozkrytí později hojně inscenovaných Albeeho Tří velkých žen, jaké jsem viděl, ale i dramaturgickou neústupnost, když v módě diváckého konejšení či často prvoplánového „vzrušování" sáhne po hře těžko-

myslného Seveřana Larse Noréna. Juraj Deák se zaměřil na „velká plátna", je v tomto duchu schopen inscenovat muzikály i Shakespeara, s velkým gestem a invencí zvládne úctyhodně Čechovovy Tři sestry, nejvýrazněji pak umělecky boduje komorní realizací Taboriho Mého boje. Janusz Klimsza prezentuje postmoderního Mrožka se suverénní nadsázkou, vedle toho evokuje v Slobodziankově Proroku Iljovi tak autenticky reálnou komunitu, že se divák cítí, jako kdyby byl jejím členem. Rodinné mikroklima Skleněného zvěřince rozžije pak se subtilní empatií. Radovan Lipus se nebojí žádného žánru, s gustem a laskavostí si zařádí nad klasikou všech klasik (Jiráskova Lucerna), zároveň je schopen vykouzlit Romanci pro křídlovku lehkou jak dech, přitom však závažnou tak, jak jen dokážou být příběhy spojující lásku a smrt. Kvalitní inscenace připravil také Pavel Cisovský, s úspěšným „dvojblokem" se v krátkosti po sobě blýsknul host ze Sibiře Sergej Fedotov (Psí srdce v Aréně a Idiot u Bezručů), mnohé slibují inscenace mladého Jana Mikuláška. Při bohatosti žánrů, které si uvědomíte, když vzpomínáte na úspěšné produkce během uplynulých Ost-ra-varů, vytanou na mysli i vynalézavě lehkonohé inscenace pro děti (Kocour Modroočko u Bezručů, Kronika města Kocourkova Národního divadla moravskoslezského). Osobitou atmosféru dodává často produkcím zdejší jevištní výtvarnice Marta Roszkopfová, vzpomenu si i na zajímavá hostování Petera Gábora, Martina Porubjaka atd. atd. Podotýkám, že jsem se jednou kvůli nemoci nezúčastnil, a proto se možná do mých vzpomínek natrvalo neusadil nějaký další podařený kousek. Pořadatelé festivalu nic nepředstírají a nedávají na přehlídku jenom vzorek, který by se dal charakterizovat pověstným „The Best of". Jistěže se občas vyskytne i záležitost slabší, ale pocit zhnusení z vypočítavosti, „odvezenosti" a podobných divadelně provozních neduhů jsem nepocítil tady zatím nikdy.

Vítr ve větvích sasafrasu, režie Radovan Lipus

Každý festival poskytuje také možnost pracovních i přátelských setkání, specifikum Ost-ra-varu ovšem k tomu všemu přidává fenomén rozborových seminářů. Každé představení, jedno po druhém, je podrobováno diskusi, přičemž pochopitelně některé produkce inspirují víc a jiné méně. Přestože se při výměně názorů na zhlédnuté inscenace uplatňují především ostřílení diskutéři, ke slovu přijdou i ti méně zkušení. Jsou-li některé argumenty prezentovány vehementněji či fundovaněji, nelikvidují pestrost prezentovaných hlasů a smysl takovému hlasitému mudrování dodává i přítomnost umělců, jejichž dílo se probírá. Tyto pracovní semináře, šarmantně vedené trpělivým olomouckým teatrologem Jiřím Štefanidesem, prohlubují také pocit sounáležitosti mezi všemi, které divadlo (ať z té či oné strany) zajímá a zaměstnává.
Tvrdívá se, že v ostravských činohrách můžeme obdivovat především herecké divadlo. Tuto tezi je ovšem nutné rozšířit o dramaturgickou objevnost a neokoralost, ale především o entuziasmus, který je ze zdejších inscenací cítit, pověstný a trochu strašidelný termín provozní inscenace mě tu nenapadne, ani u produkcí méně zdařilých (a těch bývá na ostravské přehlídce, tím pádem i v celoročním „provozu", poměrně málo). Z divadla je tu přes rampu cítit snaha i touha dobírat se něčeho podstatného o smyslu našich existencí, spolu s diváky se na této pomyslné disputaci podílet, nesklouznout do šedi, ale jitřit, osvěžovat, pomáhat.
Mohu-li skončit trochu pateticky, vyjádřím to asi tak: s ostravským divadelnictvím jsem se blíže seznámil nedlouho před svou padesátku, jde tedy o pozdní lásku. Ta, jako známo, nebývá už tolik bláznivá, ale jí prozářené dny mohou vydávat neméně intenzivní teplo.

JAN KERBR

Pour a jour brojouru:
Ostravar je pro mě každoročním festivalem jedné vitální městské divadelní kultury, jejíž génius loci už dávno nemá jen lokální význam.
Jinak již každoročně skoro biorytmicky očekávanou, sebezáchovnou „divadelní destinací" či expedicí, čímsi mezi diváckým svátkem a „zážitkovou gastronomií", ale i workshopem, divadelně křísicí procedurou a dopingem, ale zrovna tak i výkonnostním testem. Prostě: průběžnou transfuzí divadelně okysličenou krví se všemi doprovodnými „šumnými" i riskantními efekty, defekty i následky. A také setkáváním a pobýváním s podobným syndromem postiženými souputníky z jeviště i hlediště.

JAN ROUBAL

Vivat, crescat, floreat!

Ostravskou profesionální Thálii jsem začal soustavněji sledovat na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století (jména jako Saša Lichý, Radim Koval, Josef Kobr, Jan Filip a další patřila tehdy pro mne k těm nejvýraznějším). To se ještě z Brna na Sever dalo na náklady deníkové redakce operativně dopravovat letecky, ba zpáteční spoj stíhat do Mošnova taxíkem. Pak se ovšem recenzent stal personou „non grata" a nová etapa příležitostných severomoravských „výplazů" nastala až s OSTRAVAREM, jehož dosavadní ročníky jsem stačil absolvovat a následně hodnotit asi ze dvou třetin. Jeho lety ověřené a rok co rok precizované koncepční klady tu netřeba zdůrazňovat – vyniknou ostatně už při letmém porovnání s jinými regionálními nebo celostátními přehlídkami (na Jihu máme česko-slovenský Trialog, jehož letošní únorový 14. ročník se vhodně zaměřil na pozoruhodnou německojazyčnou dramatiku) a ekonomicky i organizačně jistě náročná bilancující akce se všem zainteresovaným plně vyplatí.

Idiot, režie Sergej Fedotov (momentka ze zkoušky)

Sub speciae brněnského leckdy žabomyšího hašteření, resp. zčásti oprávněného žárlení některých „chudých" experimentujících souborů na údajně komerčně pokleslé, leč magistrátem štědře dotované scény „kamenné", je sympatické, že se Váš festival nezrodil z potřeby soupeřivé meziansámblové umělecké konfrontace. Ostrava zjevně nepociťuje ani nutnost za každou cenu se nějak vypínavě lokálpatrioticky vymezovat vůči Praze nebo dalším moravským a slezským kulturním centrům. Naopak dokáže přes souborové „hranice" a „mantinely" přátelsky a nekonkurenčně kooperovat při vzájemném hostování režisérů či herců a rovněž přizvat ke spolupráci inspirativní osobnosti

z jiných našich měst anebo i z ciziny, zejména ze sousedního Polska. Mnohá festivalová představení pak názorně ukázala, že se tito tvůrci přičlenili k novým kolektivům bez jakýchkoli potíží.
Velmi pestré a výživné, snad až příliš nabité přehlídkové menu, většinou složené z čerstvě premiérovaných titulů, zatím pokaždé dokázalo dramaturgickým výběrem i jevištní kvalitou uspokojit i toho nejnáročnějšího přespolního návštěvníka. Ať je tomu tak v ještě intenzivnější a konciznější podobě též v nadcházející druhé dekádě OSTRAVARU.

Této slibné perspektivě rád palce drží VÍT ZÁVODSKÝ z Brna

Proč jezdit na Ostravar

Onehdy se mě jeden renomovaný divadelní znalec ptal, jestli má jet na Ostravar a proč tam jezdím já? Tak jsem se zamyslela a víc sobě než tazateli odpověděla, že na Ostravar jezdím za Janem Fišarem, Vladimírem Polákem, Janem Hájkem, Jiřím Sedláčkem, Miroslavem Ratajem, Tomášem Jirmanem, Aničkou Cónovou, Veronikou Forejtovou, Janou Bernáškovou, Alexandrou Gasnárkovou, Františkem Večeřou, Gabrielou Mikulkovou, Zdeňkem Kašparem, Radovanem Lipusem, Markem Pivovarem, Luďkem Golatem, Pavlou Březinovou, Hanou Spurnou, Januszem Klimszou, Martou Roszkopfovou, Pavlem Helebrandem, Janem Číhalem, Luďkem a Petrem Jičínskými, Rosťou Holmanem, Zbyňkem Popelkou, Vladimírem Machkem, Michalem Čapkou, Lucií Žáčkovou, Norbertem Lichým, Kateřinou Krejčí, Michalem Przebindou, Zdenou Przebindovou, Romanem Harokem, Danielem Zaoralem, Markétou Viktorovou, Josefem Kalužou, Alenou Sasínovou-Polarczyk, Pavlem a Markem Cisovskými, Renátou Klemensovou, Dušanem Škubalem, Petrem Nosálkem a jeho partou, ale taky za Milanem Kačmarčíkem, Apolenou Veldovou, Terezou Bebarovou, Lucií Štěpánkovou, Stanislavem Šárským, Markem Holým, Richardem Krajčem anebo Janem Filipem, i když ti a mnozí další z jmenovaných i nejmenovaných už vyměnili ostravská jeviště za jinou, někteří bohužel i za věčnou štaci…
Přiznám se, že původně jsem chtěla naplnit vymezený rozměr příspěvku k desátému ročníku pouze jmény těch, kteří vytvářejí dobré jméno ostravského, činoherního i jiného divadla, jež je na Ostravaru k vidění (a škoda, že tu schází opera, pak by byl můj výčet ještě o mnoho delší), a kteří by si určitě zasloužili být zde všichni jmenováni. Jenže obava, že na někoho zapomenu a tím mu ublížím, mě přinutila přestat s vyvoláváním jmen (tak jako na onom kolotoči obrazů, ze kterých se nedá odejít, protože na ně prostě nelze zapomenout) a přejít k prostému konstatování, že do Ostravy jezdím za dobrým divadlem. Za divadlem režijně i herecky poctivě vystavěným, nápaditým, v nejlepším slova smyslu hravým a radostným. Vím, že vždycky se to nepodaří. Ale na tom přece nesejde. O to víc se zase všichni zhádáme na semináře.

řích a to je dobře, protože je o co se hádat.

Tuším, že to bylo na sedmém Ostravaru, kdy si v místním časopise Zase-to Marek Pivovar posteskl, že festival sice naplnil své poslání, protože přitáhl do Ostravy kritiky, ale bohužel jen na těch pár dní festivalu. Je to pravda a máslo je i na mé hlavě a pěkně se roztéká. Strašně ráda bych byla v Ostravě častěji, ale… jistě, jakýkoli důvod bude znít jako výmluva. A tak děkuju za těch devět fantastických Ostravarů a slibuju, že přijedu zase aspoň na těch pár krásných dní desátého ročníku. Všechny pozdravuju a strašně moc se těším!

Cinzano, režie André Hübner-Ochodlo

RADMILA HRDINOVÁ

Naši (divadelní) furianti

Tak podesáté Ostravar, říkáte?! Smutné. Na tom prvním, kterému se říkalo nultý, o mne občas ještě herečky ostravských divadel okem zavadily. Zdálo se mi, že některé vyzývavě. Dnes také očkem švihnou, ale spíš soucitně. Naplňuje se varování mého profesora, věhlasného historika husitství a Moravy, který před tím, než se jednoho večera v naší brněnské restauraci Bellevue s básníkem Janem Skácelem do krve pohádali, jestli byl větším masovým vrahem Stalin nebo Hitler, pravil posmutněle: „Jirko, co nestihneš do padesátky, pak už nedohoníš. Vony to nějak navětří, že už nejsi perspektivní. Leda jako bohatý stařík a brzký nebožtík, po kterém se dá dědit…"

Tehdy mi padesát nebylo. Pravda je, že také Sasínová-Polarczyk a Przebindová neměly ani třicet. Veldová, Kafková, Bébarová, Viktorová, Finková, Žáčková nebo Wilčková dokonce ještě nebyly na světě! Přijel jsem do Ostravy rovnou z Kaprunu, s lyžemi na rameni. V lyžákách jsem musel i do DADu, protože jsem si do batohu zapomněl přibalit divadelní boty a bylo před výplatou. Herci naštěstí se svými platy chápali, že to na nové věru nebývá.

Letí mí hlavou seriál dosavadních ročníků. Odborně o nich určitě napíše Vít Závodský. Na každém Ostravaru popíše tři kalendáře. Jen tak mezi námi, pořadatelem jeho pozůstalosti být bych nechtěl, ani kdyby mi plat zvýšili... V mé paměti uvízly samé nepodstatné věci. Třeba jak jsme s Hulcem v osmadevadesátém na přehlídce vůbec nespali. Nemohli jsme vynechat noční přenosy ze zimní olympiády v Japonsku. Když naši v Naganu porazili ve finále Kanadu, vyběhli jsme s Jirmanem, Fišarem a třicítkou dalších herců, režisérů, scénografů a kritiků s naší vlajkou na zasněžený trávník před Arénu...

O několik let později Just a Pavlovský projevovali v pověstných ostravarských seminářích takovou názorovou shodu, že to v jedné chvíli nevydržela kolegyně Suchomelová a špitla mi do ucha: „Já ti tedy nevím, ale nezdá se ti, že oni jsou jak Bobčinský a Dobčinský?" Říká se jim tak dodnes. Uslyšíte sami, zase budou žadonit, abych o nich pověděl carovi.

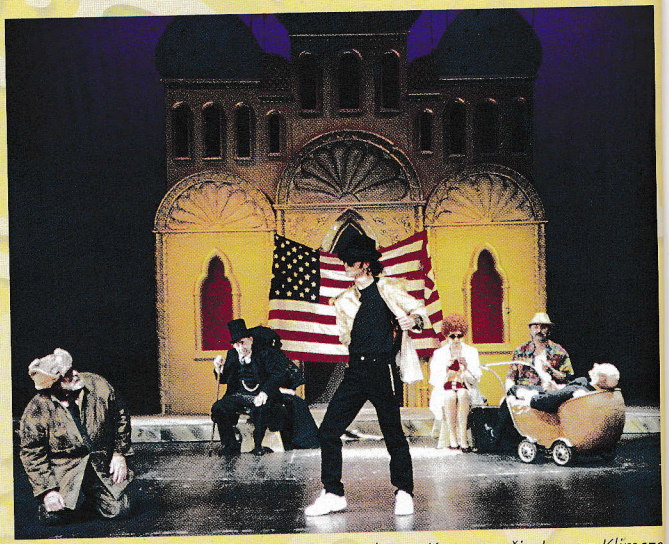

Láska na Krymu, režie Janusz Klimsza

Jednou přijela na Ostravar Jana Machalická, která se festivalům vyhýbá považujíc je za provinciální poutě impotentních milenců Thálie. A že ona proto raději jezdí na Hostýn, na Svatý kopeček u Olomouce, na Svatou horu u Příbrami, a pak už jen do Avignonu a do Lourd. Do diskuse o ostravských inscenacích vnesla světlo pražského Labyrintu, a hrozně všem vynadala, že se nezastali režiséra Karla Kříže. Historie jí ale dala za pravdu, uměl dělat lepší divadlo než Hrbek s Langem.

Jednu hodnotu Ostravaru uchovám v duši až do posledních mých dnů. I když jsem na sever Moravy do divadel jezdil i před ním, teprve s festivalem jsem poznal noční Stodolní kolečko. Fenomén, kterým není ani pražský Václavák (patří jen cizincům a jejich utěšitelkám) ani brněnská Česká s Medvídkem (dnes

uzenářský krám). Říkává mi uralský bohatýr Fedotov: „Jéstli ja chcu někdy v Čéchii těátr, to Zlátu kapelku, ili v Stodólni."
Juraji Deákovi jsem jednou žertem vyčetl, že opustil Ostravu, aby svůj talent zmarnil na Fidlovačce. Žertem pak se mnou dva roky nemluvil. Ostrava s Ostravarem, i když pivo té značky opravdu nemusím, jsou také vzpomínky: na Jana Filipa, Jana Odla, Milana Šulce, Františka Šece. Na Lipusovu a Pivovarovu Romanci pro křídlovku, Rychlé frézy, Deákova Šumaře, Mein Kampf, na Klimszova Proroka Ilju, Lásku na Krymu, na Nosálkovu Kytici, na Fedotovova Idiota a Psí srdce, na Meleškinové Višňový sad, Strýčka Váňu... Toho Závodský neodpustí Jirmanovi, protože na něj „v opilosti" spadl z jeviště (padal tak samozřejmě na někoho v první řadě při každém představení). Ostravar je v neposlední řadě každoročním krásně pravdivým utvrzováním, že na dalekém moravském severu mají, ještě s nahatými Lyžaři Bílého divadla, v Česku nejvyváženější divadelní síť, a že tamní Národní divadlo je toho času jedinou scénou takového vznešeného názvu, kam se dá bez obav zajít. Howgh.

JIŘÍ P. KŘÍŽ

Před dvěma lety
jsem měla na ostravarském semináři referovat o představení, které se mi ale vůbec nelíbilo. Hledala jsem ta nejpřesnější slova, abych svou nelibost vysvětlila – a bylo mi smutno. Když jsem domluvila, vzal si slovo Janusz Klimsza, tehdy šéf Divadla Petra Bezruče. Čekala jsem, jak se bude bránit – ale stalo se něco podivuhodného: řekl totiž, že si soubor také myslí, že se inscenace právě nevydařila a že se pořád snaží pochopit, kde se stala chyba. A proto nám ji předložili, aby slyšeli náš názor.
A já najednou měla velikou radost – a jasně si uvědomila, proč tak ráda jezdím do Ostravy: ono se tam totiž dělá divadlo tak nějak opravdově. Neprodukují tam jednu premiéru za druhou, ale stále urputně hledají – a někdy se holt daří více, někdy méně. Na každé inscenaci je ale znát poctivost tvorby. Kéž to tak zůstane i nadále!
A ještě ryze osobní poznámka: každou chvíli se dočítám, jak ti kritikové nic neumějí, a proto jen kritizují ostatní. A na Ostravaru mívám pocit, že to, co píšu a říkám, má přeci jen pro někoho smysl. Díky i za to.

LENKA ŠALDOVÁ

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

Ostravar (říkejme mu tak, i když se v prvních ročnících jmenoval docela prozaicky „Festival ostravských divadel") by nikterak duchovně nezchudl a nestrádal.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

duchovně bych se ochudil jedině já, protože bych nenahlédl propastnou hloubku svého divadelního pragocentrismu a přišel o spoustu nepřevoditelných zážitků.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

nevěděl bych, že zdálky nejbezútěšnější a nejbolševičtější město v republice má zblízka pozoruhodně vyspělou kulturní tvář, a to zdaleka nejen z aspektu divadelního.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

nevěděl bych, že tu najdu (v podobě Průběžné O(s)travy) něco, co už v Praze, Brně či Plzni léta postrádám – současný kabaret, organicky vyrostlý z místního „teď a tady".

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

nevěděl bych, že ještě existují herci, kteří nejen unesou, ale dokonce se dožadují kritické reflexe své práce a divadla vůbec. Za všechny ty, kteří chápou kritiku šaldovsky jako pokračování díla, posílám tímto do hereckého nebe až ze Šumavy pozdrav zvláště mně milému Janu Filipovi.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

myslel bych si, že například Hrubínova Romance pro křídlovku je text dnes už nehratelný, jak se mne o tom snažila přesvědčit naše „První scéna" v Praze, a jak mi to nezapomenutelným způsobem vyvrátila Lipusova inscenace v ND moravskoslezském.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

domníval bych se též, že Dürrenmattovu Návštěvu staré dámy a Herkula a Augiášův chlév, popřípadě Camusova Caligulu, Shakespearova Hamleta, Williamsův Skleněný zvěřinec i Tramvaj do stanice touha, Čechovův Višňový sad, Strýčka Váňu, Tři sestry či Dostojevského Idiota už znám jak své boty, nic mě na nich nemůže překvapit. Takto jsem i díky Ostravaru pochopil míru svých utkvělých představ a bludů o těchto titulech.

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,

nikdy bych nenahlédl hloubku ignorance některých pražských kritiků (kritiček), kterým stačí za deset let letmo jednou jedinkrát na deset minut juknout do jednoho rozborového semináře a shlédnout jedno představení, aby navěky popravily celý festival urážlivou větou o ubohé „provinčnosti" (LN, červen 2005).

KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,
neobjevil bych ke své škodě a ostudě vynikající divadlo, jež mám za humny, totiž Fidlovačku. Musel jsem do Ostravy, abych objevil Nusle. Teprve vehementní Deákovo přesvědčování, dílo, jež v Ostravě zanechal a samozřejmě i Tereza Bebarová, totiž zlomily můj předsudek o předměstské komerční scéně, kam je možné sice občas zavítat pro plytkou relaxaci, ale jinak ji netřeba zas brát až tak moc vážně.
KDYBYCH NEBYL NA DESETI OSTRAVARECH,
těžko bych rok co rok mohl pozorovat nenápadný, leč nezadržitelný vzestup divadla Petra Bezruče z průměru do extraligy českého divadla.

VLADIMÍR JUST

Vždy milý inspirativní Ostravar

Nikdy netrpím přehnaným sentimentem a sebedojetí není můj program. Jednak na to nemám věk, za druhé jsem protivně cynický. Přesto pokaždé, když ke konci zimy sedím se svými kolegy ve vlaku via Ostravar jsem nejen divadelně napjatý a verbálně důležitý, jedu přece již po několikáté, ale také romanticky mnohomluvný, protože, málo platné, vzpomínek je spousta a veselých historek ještě více. A tak se řeční: o mnoha probdělých divadelně-diskusně-tanečních nocí v divadelním klubu dýdžeje Myrona (rozuměj Divadla J. Myrona), o hotelovém domu Vítek, kde si lišky dávají dobrou noc, o rautovém umění mnoha kritických účastníků, o mile kontroverzních rozborových seminářích, o tanci v pověstné Stodolní ulici, o ostravských industriálních panoramatech, ale především o nezapomenutelných představeních (Romance pro křídlovku byl divadelní zážitek par excellence) a o skvělých lidech, mnoha skutečných profesionálech – hercích, režisérech, dramaturzích, kteří nejen umějí dělat inspirativní divadlo, ale jsou schopni o něm diskutovat. Věc v českém divadle nevídaná. A tak i letos mě nenápadně mrazí při představě, co nového budu moci zhlédnout v ostravských divadlech. Pokud tedy ovšem dorazím, protože při mé hloupé chtivosti po moderních technologiích se mi možná letošní vlakové dobrodružství zvané Pendolino příliš nevyplatí.

TOMÁŠ VOKÁČ

S otevřením hranic po roce 1989

rostly v Česku divadelní festivaly jako houby po dešti. Setkání, zahraniční hosté. Nadšení. Kolem se sice neustále huhlalo, že na to nebudou peníze a že je všechno špatně, když státní kasa přestává shromažďovat a řídit a když jsou sponzoři – náhle zajímavý termín – vlastně podezřelá nedůvěryhodná parta.

Romance pro křídlovku, režie Radovan Lipus

Ale festivaly i sponzoři fungují, což je důležité. S Ostravarem mě napadlo, jak minulý režim, *za bolševika*, vytěsňoval i věci nebo možnosti, jichž jsme si ani nebyli vědomi, že je můžeme mít. V roce 1997 přijely v rámci Festivalu německy mluvících zemí mnichovské Kammerspiele s inscenací hry Manfreda Dorsta Die Legende vom armen Heinrich, kde herci mluvili středověkou němčinou, jevištní němčinou a krajovým nářečím. Já si dotud vlastně neuvědomila, jaká je to krása, využít všech možností jazyka, i těch jako „zasutých" – těch možná o to víc. Podruhé – už trochu poučená – jsem podobný zážitek měla s Ivy Peřinové hrou Jéminkote, Psohlavci. Není to marné, řekla jsem si, je ta naše řeč setsakramentsky pěkná. Bohatá, a překvapivá a třeba některé „chodské vazby" přejdou do civilu stejně hladce jako noutbůk, bandží džamping, hendheld, multiplej. Nebo také maniodepresivní psychóza, endogenní deprese. Slova s vůní „in". A teď ten Ostravar: divadla moravskoslezského kraje, žádná směska. Značka. A Prorok Ilja. Janusz Klimsza, autor a režisér, povyšuje krajový kolorit na umělecký výrazový prostředek, abych to vyjádřila vznešeně (už před Prorokem Iljou hrou Czarna Julka, kde nechal na moravskoslezských hranicích spolu nažívat Poláky, Čechy, Němce, Židy – Češi vyšli nejhůř). Povýšil ho nejen pro mne osobně, která jsem v tom kraji vyrostla a kdy mi najednou na jevišti ožili strýčkové, tety, bratranci, dětství. Nobilitoval dialekt i s jeho úžasným přízvukem; obé se do té doby ve vysokém umění vyskytovalo jen v komických scénkách nebo v parodiích. A najednou! Nejde o přímý folklor, tady v těch inscenacích jde o nový obraz, o novou pocitovost, o metaforu, o „ducha kraje", který si najednou mohou

všichni s hrdostí přivlastnit. Radovan Lipus je navíc odvážným kmotrem staronového slova „šumný". Díky Šumným městům v televizi přechází i ono do každodenního civilu. Šumná města, šumné děvuchy. Šumný festival. Koukám, jsem málem patetická.

VĚRA PTÁČKOVÁ

Na co nezapomenu

Deset let Ostravaru? A vzpomínky, události, nezapomenutelné chvíle? Ano, v paměti je toho dost. Tak třeba nezapomenutelná chvíle v hledišti. Zdeněk Hořínek, který sedává na krajním sedadle proto, že nemá rád dlouhé potlesky, sedí v Divadle Jiřího Myrona při děkovačce a tleská. Jedna opona, druhá opona, třetí opona, čtvrtá opona, pátá, šestá... Zdeněk Hořínek tleská. Existuje ze strany tohoto kritika výraz většího uznání inscenace?

Semináře, ta kouzelná přehlídka nadějí české divadelní vědy a kritiky. Slovo dostává J. P. Kříž. A jedna ze studentek rychle zapíná diktafon se slovy „...tak, a teď se konečně dozvím, kde všude tuhle hru v minulých sezónách hráli, protože tohle pan Kříž nikdy neopomene sdělit, tedy kde a kdy to viděl..." A co třeba reakce neznámého studenta na slova Petra Pavlovského: „Já mu sice zcela úplně nerozumím, ...ale vlastně bezezbytku s ním souhlasím."

Nebo nezapomenutelná chvíle v Divadelním klubu Divadla Jiřího Myrona: Jan Roubal sedí u piána a improvizuje na téma písničky Jiřího Šlitra a Jiřího Suchého Měla vlasy samou loknu, jé, jeje. Je dlouho po půlnoci. Vedle piána, v bezprostřední blízkosti, sedí slečna v krátké sukni, její krásně dlouhé štíhlé nohy se vměstnaly do úzkého prostoru vedle klaviatury. Pianistova pravá ruka brnká na klávesy tónů v nejvyšších polohách. A tu utichne melodie a zní jen basová figura levé ruky, pravá ruka hraje na nádherně dlouhé štíhlé dívčino stehno a odraz těchto tónů se promítá do tajemného úsměvu v její tváři s cudně sklopenýma očima.

A ze stejného klubu: Táňa Lazorčáková v průběhu semináře silně popudí jednoho z bratislavských studentů. „Čo to tára za somariny, Ja tomu verbohu nerozumiem," upřímně se rozhorlí mladý muž. Vedle něho sedící kolegyně taktéž z Bratislavy tlumeným hlasem reaguje: „Veď hovorí dobre! Nerozumieš, lebo hovorí česky!" Tentýž student o několik hodin později nadšeně tleská do rytmu tance skupinky tanečníků, které vévodí Táňa Lazorčáková. Jsou skoro tři hodiny ráno, olomoucká pedagožka tančí v kruhu svých studentů a host z Bratislavy vykřikne: „Pozri, veď ona je naozaj normálna baba!" „Hej, ja viem," odpovídám slovensky jsa Čechem, neboť jazyk ani mysl už nepodléhají kontrole.

Další nezapomenutelná chvíle z jednoho klubu ve Stodolní ulici, kde v horním podlaží lemuje stěny jen zábradlí galerie. Diváci sledují dění hluboko dole, kde se vlní těla tanečníků. Jiří Štefanides podléhá vlnobití těl tanečnic se sklenicí piva v ruce a ani neví, že nápoj z nakloněné sklenice pomalu vytéká na moje kalhoty. Je prostě unešen…

Z jednotlivých střípků paměti nakonec vyznání ostravského herce, při rozloučení ve půl čtvrté ráno po velmi úspěšném představení, hry, ve které vystoupil v hlavní roli: „Když můj výkon chválí v novinách místní pisálkové, je to fajn. Ale když to takhle udělají ty hvězdy kritiky z Prahy, asi něco bude na tom, že jsem dobre…"

Ostravar byl zakládán s touhou ostravských divadelníků proniknout do povědomí české divadelní kritiky. Před deseti lety se o ostravských divadlech v celostátních médiích moc nepsalo, nehovořilo. Dnes je kvalita divadla provozovaného v Ostravě díky Ostravaru publiku v celé republice dostatečně známa. A do města nad Ostravicí, která kdysi byla kalnou stokou, a dnes je řekou čisté vody, jezdí znalci divadla s oprávněně vysokým očekáváním. Neboť ostravské divadelní vody také zprůzračněly. Díky Ostravaru. Díky, Ostravare!

LADISLAV VRCHOVSKÝ

Ostravar

– někde na okraji mé paměti je sice uloženo, že jde o název piva, ale už celé desetiletí mám tento název spojený s permanentním pocitem *úžasu* nad divadelním fenoménem, který představuje stejnojmenná ostravská divadelní přehlídka. Ten *úžas* je ve mně zažraný jak uhelný mour pod očima havířů a provází mě každou přehlídku: při nultém ročníku hlavně při zjištění, že centrem divadla na severu Moravy se nezpochybnitelně stala industriálně zaměřená Ostrava, v dalších ročnících mě přepadal nečekaně při sledování skvělých představení v Národním divadle moravskoslezském, v temném hledišti Divadla Petra Bezruče, v natěsnaném prostoru Komorní scény Aréna či ve vzdušném Divadle loutek (Balada pro banditu, Višňový sad, Romance pro křídlovku, Strýček Váňa, Čert a Káča, Trumf, Tři sestry, Prorok Ilja, Psí srdce, Krvavá svatba, Idiot, Cinzano a řada dalších…). Vždycky znova se mě zmocňuje při očekávání patnácti i více zhlédnutých inscenací během pěti dní, při představě herců hrajících třeba tři, někdy čtyři představení denně, při bouřlivých diskusních seminářích pokračujících do noci v divadelním klubu, při hektickém přebíhání z divadla do divadla noční Ostravou, při vzpomínce na obětavost organizačního týmu. S *úžasem* zaznamenávám, že přehlídka, která se stala divadelní událostí v celostátním měřítku, je-

dinečným pracovním setkáním teatrologů, studentů, kritiků, herců, dramaturgů a režisérů, má za sebou desetiletou existenci. Do dalších let přeji ostravským scénám, aby vždycky věděly, pro koho hrají a proč hrají. Zdánlivá samozřejmost, díky níž se však Ostrava stala v posledních letech divadelním fenoménem a pro mnohé nepřehlédnutelným centrem českého divadla.

TATJANA LAZORČÁKOVÁ

Na Ostravar jezdím rád

Vůbec do Ostravy jezdím rád, přestože je to z Prahy opravdu daleko. A protože jsem už víckrát napsal, proč ty kilometry, ať po kolejích či po silnici, překonávám opakovaně a bez reptání, mám obavu, že se budu opakovat a tudíž laskavého čtenáře nudit.

Leč mám-li to vzít krátce: Jezdím do Ostravy rád především pro zdejší divadelní atmosféru, pro ono fluidum opravdu tvůrčího úsilí – a píšu to tak trochu pateticky naprosto záměrně, protože mi to patetické a starobylé prostě připadá a připomíná stránky pamětí Pivců či Pešků, Theinů či Kašlíků. Což je v mých očích poklona, aby nedošlo k omylu! Protože čím je člověk starší, tím víc si cení všeho trvalého, zavedeného, a také všeho vstřícného, přátelského. Zvláště v dnešním přehnaně soutěživém a tudíž na můj vkus příliš arogantním světě.

Nejsem ovšem tak naivní, abych si myslel, že se dnešní siláctví divadlu, třeba jen ostravskému, vyhýbá. Zvláště poslední půlrok to zdejším Národním divadlem moravskoslezským hodně otřásalo. Proto jedu na letošní Ostravar s jistou obavou, jestli ono starobylé fluidum ještě ucítím, neboť, jak známo, konflikty, zvláště přízemní, ho ničí stejně spolehlivě jako freony požírají ozón. Navíc si nejsem jist, jestli se nějak netřásla i další ostravská divadla a jestli třeba o tom v Praze jen nevíme, jestli na tu dálku byly seizmické vlny dostatečně patrné. Řečeno bez příměrů - nevím, jestli kádrové pořádky, které se coby před nějakými dvaceti třiceti lety osvědčené mocenské praktiky znovuzavádějí do současného politického, ale i kulturního života, už nezačaly rozkládat ostravskou divadelní přirozenost, jakkoli se zdá, že NDM se před nimi prozatím podařilo uchránit. Mám prostě obavy, že bude hůř…

Ostravar vznikl jako past na povýšené a pohodlné pražské kritiky, jako taková jáma, představuji si, do které ostravští divadelníci chytají divadlo kritizující a o divadle teoretizující mamuty. Dokonce i s jejich snaživými mláďaty! A hodlají ty odlovené psavce a mluvce ochočit a domestikovat. Daří se jim to, dokonce i s těmi, co mají nejdivočejší vousy, nejvíc koulí očima a nejhlasitěji a nejčastěji navzájem požírají své argumenty.

Také proto tak rádi, troufnu si zobecnit, jezdíme z Prahy na Ostravar – prostě nikde jinde se tak pěkně nevyvztekáme, nevyhrajeme si a nevypovídáme se! Je to přinejmenším pro nás pražské kritiky a teoretiky zvláštní poznávací zájezd, aktivní dovolená se specifickým teatrologickým kulturně sportovním programem. Zájezd za něčím, co doma už nemáme, zájezd do končin, kde ještě smíme volně tábořit a rozdělávat oheň. Takové divadelní safari.

JOSEF HERMAN

Můj boj (Mein Kampf), režie Juraj Deák

Na východě vaří,
už deset let tam legálně vaří… A ty haldy z toho! …Ty jo, Bernášková lítá po rantlu na balkoně, skrz rozsypaný třešně svítí světlo... fakt síla, dobrej nájezd …neni těch sester moc? Ty jo, tři ve Dvořákovi, rychle do Márnice, kolik jich je tam? Kolik má ta Bernarda dcer?

…cože, jakou polívku? Dršťkovou z kuřecího? to je speed; u barda… Mickey Mouse ve Vítkovicích, no potěš? Holý je Michael Jackson? …A Kačmarčík Blanche?… No to je flashback… to sou fóry, Jirmane… Ten Richard je Hamlet! A teď zas Tom… fáráme! …Dojedou někdy na ty Stouny?!

…Cónová Anna vplula mezi matrace-kruci: zmizela docela... přes vepřový koleno nevidim Mikulkovou... sádrová srna ve výloze-výstavní kousek-ta se tam nevohřeje-už je tu třetí rok?! …Pán je v obrovským hrnku, Krysička ho zachrání… nebo Mašle? Blbost… to je taky dobrej fór, Jirmane… zapíjíme! Lipus porodil! …ten pán s knírkem – to je Polák – ne, Rakušák – Hitler!!! …no matroš, síla, fakt… Snídáme, snídáme, tutti bruty… Ouvex Mauglí – ne, tak je to: Librex, Librex! …Danieli, já chci koktejl do hořka, rozumíš, dohořka… Lipusbus jede Herodovou ulicí, vyrostla do sedačky, dvíčata... Pivovar stojí v Plzni, né? hehehe… Forejtová de po krku Šárskýmu… je to Klásková… JE TO SMRT!

Paní Spurná, pomóc!!!!!!!!

Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná Ostrava,Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná Ostrava, Šumná vagon uhlí, vagon uhlí, vagon uhlí, Ostravice, vagon uhlí, vagon uhlí, vagon uhlí, vagon uhlí, Ostravice, vagon uhlí, vagon uhlí, vagon uhlí, Ostravice, vagon uhlí

– Sykorův most – A:
Připlouvá Thor… ptá se stejně jako my před sedmi lety kudy kam… kolemjdoucí neví, nejsou z Ostravy… v obchodě prodavačky ani kupující neví, nejsou totiž z Ostravy… z Ostravy nejsou ani servírky v hospodě poblíž… Thor si podezíravě měří ulice plné lidmi a okna plná záclonami, obrací loď z papyru, ulévá z ní bohu slunce a vrací se zvěstovat svým Norským, že sice do Ostravy vede proud, ale doopravdy tam nikdo nežije… …co? Kolik je? Kolikátýho? A jo. Ale néé!!! Já tam letos nemůžu a přitom mám od loňska děsnej absťák…

…brečí v Plzni PETRA KOSOVÁ

Ostravarské jaro

Na Ostravar se každoročně těším až nedočkavě, protože těmi několika dny v mém rodném městě pro mě začíná jaro. Bydlívám kousek od své školy, cestou do divadla mohu nakouknout do oken bytu mého dětství a lehce přenesu přes srdce, musím-li se při tom v ulicích brodit závějemi neodklizeného sněhu. Ani zúčastněná divadla nezapírají svůj ostravský původ a z toho plynoucí zvláštnosti, ale zároveň svým založením, rozhledem a výkony v hranicích regionu neulpívají. Díky tomu patří Ostravar mezi nejkvalitnější a nejoriginálnější divadelní festivaly, co jich dnes u nás je.
Ostravaru se zúčastňují všechna ostravská činoherní divadla a scházíme se pak i mimo hlediště a jeviště, protože festival si zachoval možnost rozmlouvat za přítomnosti tvůrců představení o tom, co jsme zhlédli. Bývá to zajímavé, protože přijíždíme z různých konců vlasti a patříme k různým generacím, takže vidíme nestejnýma očima a z mnoha úhlů.
Ostravar je festival stavěný na lidskou míru, stačí přeběhnout Frýdlantské mosty nebo seběhnout k Ostravici, abychom se octli v dalším z festivalových dějišť, s pak zůstat o něco déle vzhůru, vnímat, účastnit se a mít báječný pocit, že v té přátelské a vstřícné atmosféře se dá ještě domluvit. Mezi sebou i mezi di-

vadly navzájem. Není to tak docela samozřejmé. Například si nedovedu představit, že by se k takové přehlídce včetně družného besedování sešla třeba divadla brněnská.

JAROSLAVA SUCHOMELOVÁ

Přehlídka pro mladou generaci

Jedním ze specifických rysů Ost-ra-varu je významná účast studentů ve festivalovém hledišti. Do Ostravy se každoročně sjíždějí posluchači divadelních věd z Olomouce, Prahy a Brna, ale také studenti divadelních škol z Prahy, Brna a Zlína, přicházejí samozřejmě studenti ostravských vysokých škol. A jestliže před několika lety Ost-ra-var získal přídomek „mezinárodní", nebylo tomu tak proto, že by na přehlídce hostovaly zahraniční soubory: mezinárodní byla účast v hledišti, kde zasedli i studenti a pedagogové z bratislavské VŠMU a ze Slezské univerzity v Katovicích. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že Ost-ra-var je pro olomoucké studenty nejžádanější přehlídkou roku, jeho pověst láká k účasti dokonce i naše posluchače filmové vědy – bohužel se obvykle octnou v převisu poptávky, který každým rokem musíme nemilosrdně „odříznout". Několik generací studentů odrostlo s přehlídkovým zpravodajem. Ačkoliv míra duševního a fyzického vyčerpání redaktorů po každém ročníku je dostatečně známa, redakce bývala obsazována bez problémů (snad kromě loňského ročníku), někteří studenti se do redakce dokonce vraceli.

Čtyři pohádky s vlky za vrátky, scénář a režie Noriyuki Sawa

Studentský živel je také přítomen na pravidelných kritických hodnoceních zhlédnutého. Po pravdě řečeno, nejsme vždy spokojeni s mírou průbojnosti, kritičnosti a odvahy teatrologického mládí – jako by se

mladí obávali prezentovat vlastní (generačně nutně jiný) úsudek vedle zasloužilých koryfejů české divadelní kritiky a vedle svých pedagogů. Občas si s povzdechem vzpomenu na obdobné semináře v 80. letech, tedy před listopadem 1989, které se konávaly na jihomoravské činoherní přehlídce v tehdejším Gottwaldově. Semináře vedl Zdeněk Srna, docent divadelní vědy v Brně. Nezapomenutelná byla rozprava, na níž studenti (a musím prozradit, že mezi nimi byl i jeden ze zakladatelů Ost-ra-varu Marek Pivovar) doslova rozzuřili Milana Páska, tehdejšího režiséra a ředitele Divadla bratří Mrštíků. Studenti totiž nerespektovali vynucovaná oficiální kritéria ani přítomnost zasloužilého umělce, a to se tehdy jevilo jako náramná, doslova trestu hodná neslušnost. Dnes ovšem tolik odvahy netřeba…

I s touto malou výhradou mám však za to, že pobyty v Ostravě pro řadu našich studentů patří mezi jejich nejintenzivnější zážitky z dob studia a že si odsud odnášejí mnoho užitečných a praktických poznatků. Ne vždy dokonce vše pro ně skončí s přehlídkou. Pozoruhodná Lipusova inscenace Romance pro křídlovku svou netradičností (hrálo se na jevišti a publikum sedělo na otáčející se točně) před lety například vyprovokovala naše studenty, aby se pokusili o téměř nemožné, totiž pořídit její videozáznam. S pomocí tří kamer se jim to nakonec podařilo. A ještě jeden příklad: setkání s ostravským Bílým divadlem vedlo ke vzniku dokumentárního filmu, na němž se vedle olomouckých podíleli i studenti z berlínské Freie Universität.

Stručně a krátce řečeno: ostravská přehlídka je svým u nás neobvyklým formátem inspirující, a to i po deseti letech.

JIŘÍ ŠTEFANIDES,
Katedra divadelních, filmových a mediálních studií,
Filozofická fakulta UP Olomouc

Středa 1. března 2006 – 11.00 hodin
DIVADLO PETRA BEZRUČE

Stephen King – Simon Moore
MISERY

Překlad	Pavel Peč
Režie	Andrzej Celiński
Dramaturgie	Ilona Smejkalová
Výprava	Marta Roszkopfová
Hudba	Norbert Lichý

Premiéra 3. února 2006

Král hororu u Bezručů!
Vy jste opravdu TEN Paul Sheldon? TEN, co napsal Misery? Měl jste nehodu. Jaké štěstí! Já jsem Annie – bývalá ošetřovatelka. A vaše fanynka. Velká fanynka, opravdu velká. Doslova ŠÍLENÁ fanynka!… Misery nesmí zemřít!!! (Přežije to Paul???)

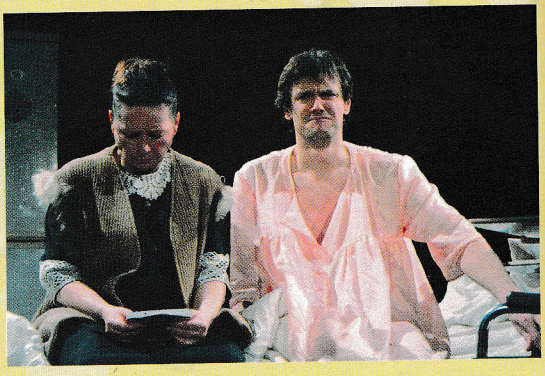

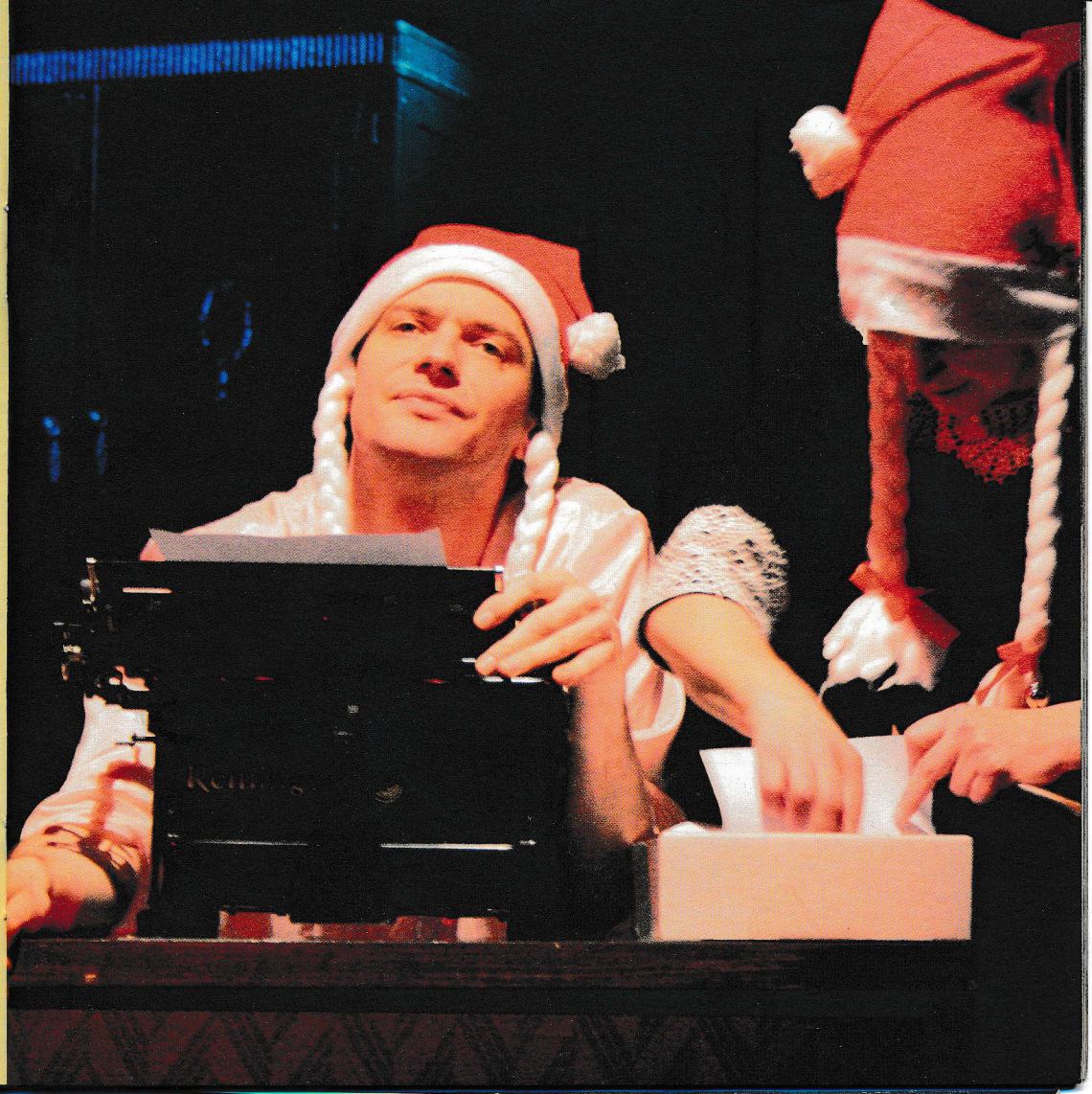

Středa 1. března 2006 ve 14.30 hodin
KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

Mark Ravenhill
POLAROIDY

Překlad	Martina Schlegelová, Marie Špalová, Kristýna Šplíchalová
Režie	Ivan Krejčí
Scéna a kostýmy	Lucie Loosová

Premiéra 12. listopadu 2005

Dvě cesty stojí před tebou: buď je člověk in nebo out, ale když jsi in, zůstaneš sám. Těžká volba. Na modřiny make up, na deprese éčko. Touha a ostrá slova.

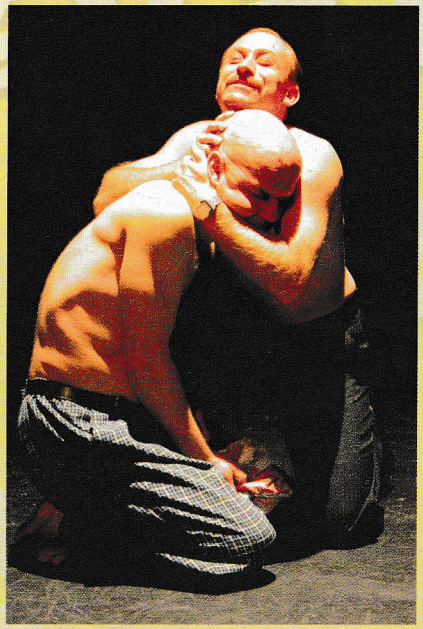

Středa 1. března 2006 v 18.30
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

Klára Špičková – Jan Mikulášek

KRÁLOVNA MARGOT

Režie	Jan Mikulášek j. h.
Dramaturgie	Klára Špičková
Scéna a kostýmy	Marek Cpin j. h.
Hudba a výběr hudby	Jan Mikulášek j. h.

Česká premiéra 2. dubna 2005

Tolik krve si žádá další krev.
Volně na motivy románu Alexandra Dumase.

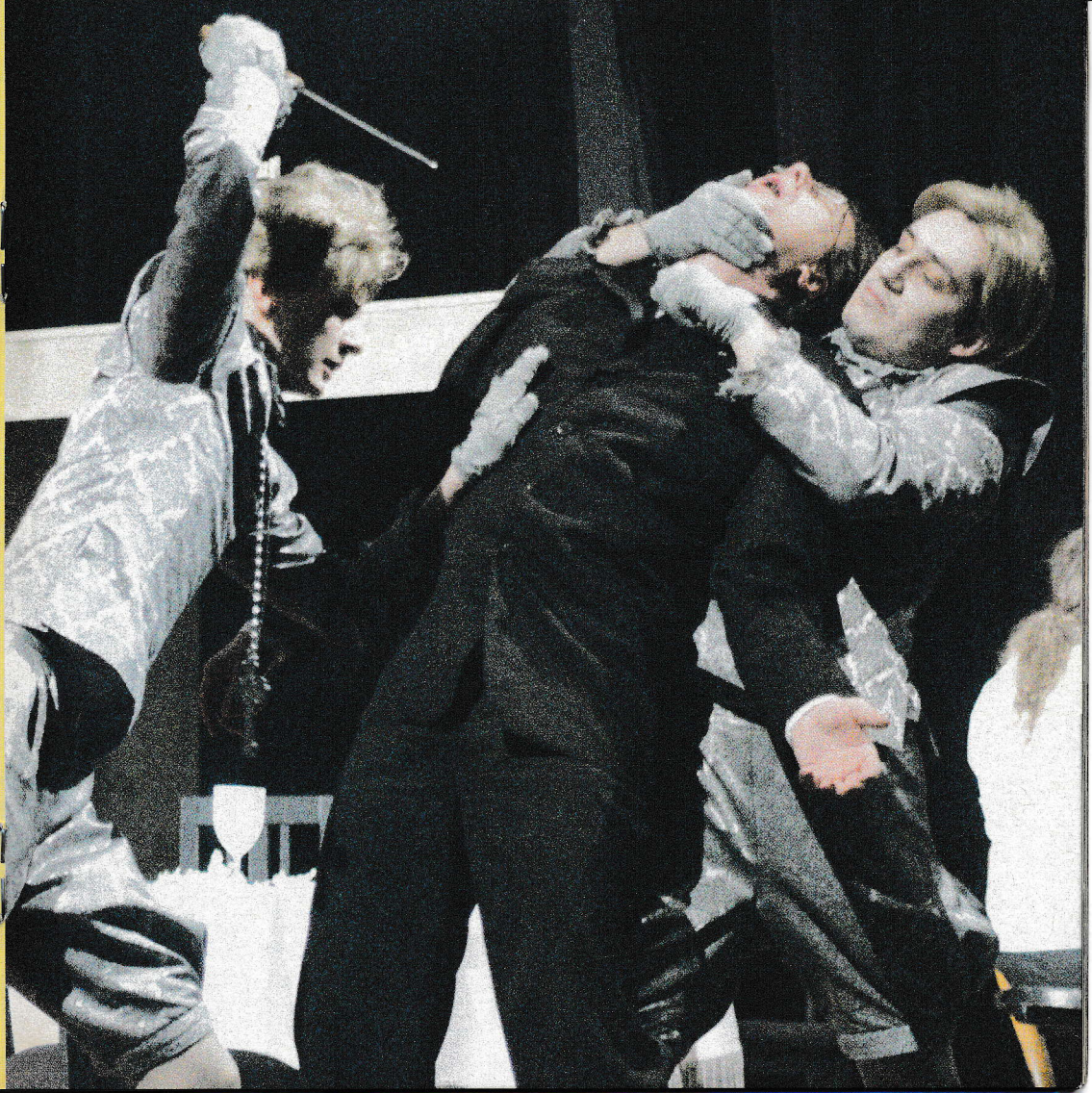

Středa 1. března 2006 ve 22.00 hodin
KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

Eugène Ionesco
ŽIDLE

Překlad	Vladimír Mikeš
Režie	Josef Janík
Dramaturgie	Tomáš Vůjtek
Scéna a kostýmy	Marta Roszkopfová
Zvuky	Vladislav Georgiev

Premiéra 26. listopadu 2005

Jak jde život dál a dál, propadá se člověk hloub a hloub. A to všechno se děje proto, že se země točí a točí. Stařeček a Stařenka mezi přídělem a údělem života. Malý skvost velkého mistra.

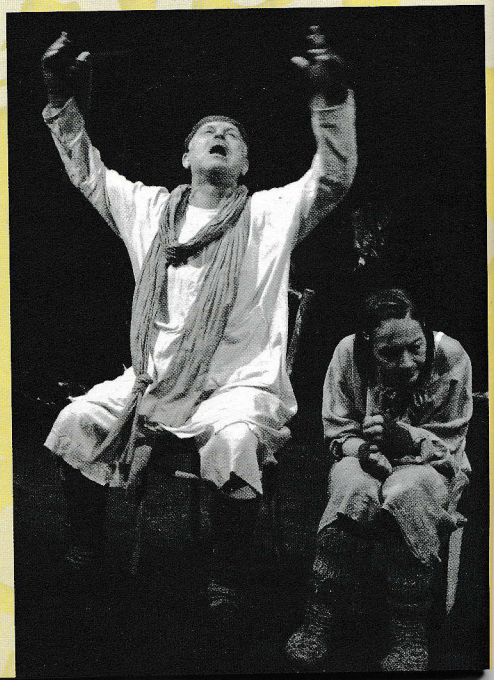

Čtvrtek 2. března 2006 v 10.00 hodin
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

Alois a Vilém Mrštíkové

MARYŠA

Režie	Michal Lang j. h.
Úprava	Klára Špičková, Michal Lang
Dramaturgie	Klára Špičková
Scéna	Jaroslav Bőnisch j. h.
Kostýmy	Ivana Brádková j. h.
Hudba	Martin Horáček j. h., Michal Lang j. h.
Pohybová spolupráce	Blanka Bartošová j. h.
Korepetice	Jiří Šimáček j. h.
Světelný design	Daniel Tesař j. h.

Premiéra 21. ledna 2006

Moravské vášně v hrnku kávy. Naše nejslavnější tragédie.

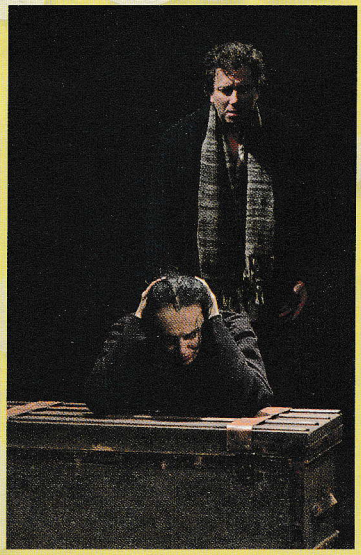

Čtvrtek 2. března 2006 v 19.00 hodin
DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

Federico Fellini – Tullio Pinelli – Enio Flaiano – Brunello Rondi

SLADKÝ ŽIVOT

Jevištní adaptace	Jan Mikulášek a Marek Pivovar
Režie	Jan Mikulášek j. h.
Dramaturgie	Marek Pivovar
Scéna	Marek Cpin j. h.
Kostýmy	Linda Dostálková j. h.
Pohybová spolupráce	Kristýna Slezáková j. h.
Hudba a výběr hudby	Jan Mikulášek j. h.

Premiéra 4. února 2006

Velkoměsto, velevečírky, velmistr mezi novináři, veleslavín hvězd. Velké štěstí, nebo velký zmar? Divadelní adaptace jednoho z nejlepších filmů všech dob.

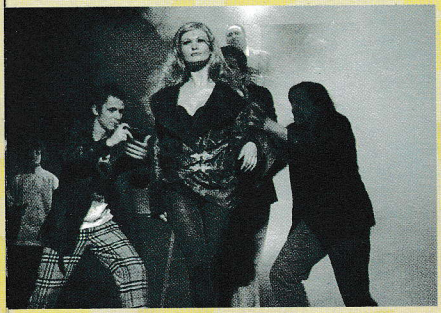

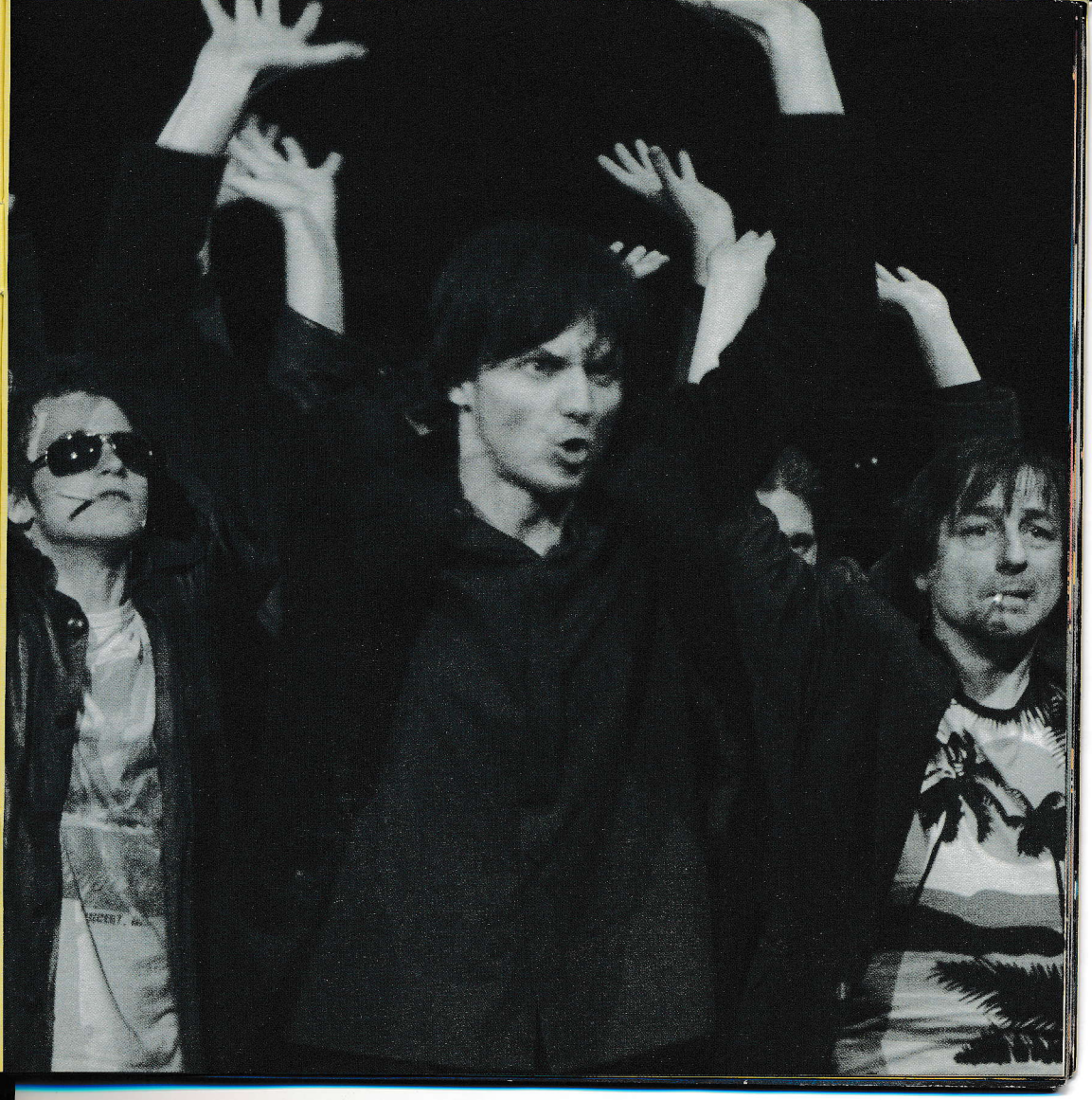

Čtvrtek 2. března 2006 ve 22.00 hodin
DIVADLO PETRA BEZRUČE

Otfried Preussler – Tomáš Pěkný

MALÁ ČARODĚJNICE

Režie	Zoja Mikotová
Dramaturgie	Daniela Jirmanová
Výprava	Marta Roszkopfová
Hudba	Zdeněk Kluka

Premiéra 9. září 2005

Havrane, havrane z kamene, je smutné být sám…
Sto let strávených učením se z čarodějné knihy, sto let prožitých v osamění, sto let bez přátel –
to opravdu není málo. A ke všemu Malá čarodějnice propadla u zkoušky z čarodějnictví a nemůže být přijata mezi sestřičky báby. Že by nakonec našla spřízněnou duši mezi lidmi? Opravdu kouzelná pohádka, příběh určený nejen dětským divákům.

Pátek 3. března 2006 11.30 hodin
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA – ZKUŠEBNA

Viliam Klimáček
POVÍDKY Z FASTFOODU

Překlad	Katarína a Marek Pivovarovi
Režie	Janusz Klimsza
Dramaturgie	Klára Špičková
Scéna a kostýmy	Alexander Babraj
Výběr hudby	Jakub Klimsza j. h.

Česká premiéra 28. května 2005

Malý bufet skrývá nejedno překvapení.
Co se stane, když se setká několik životních outsiderů?

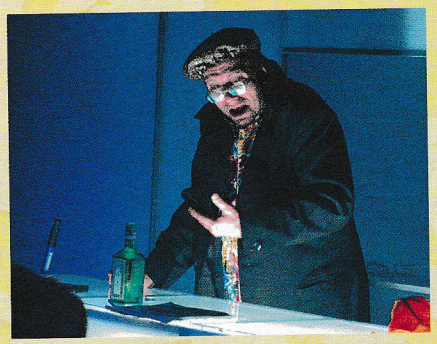

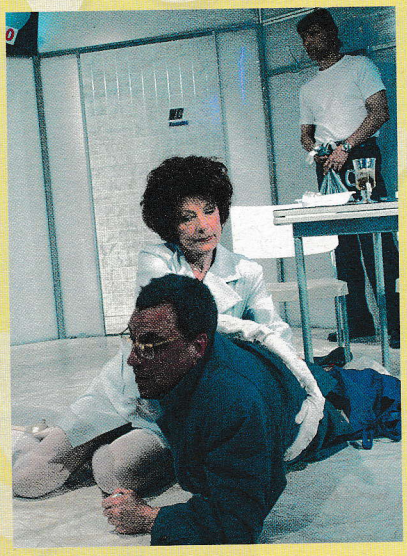

15,90
39,90

Pátek 3. března 2006 15.45 hodin
DIVADLO PETRA BEZRUČE

Jon Fosse
SYN. ZIMA

Překlad	Karolína Stehlíková
Režie	J. A. Pitínský
Dramaturgická spolupráce	Ilona Smejkalová
Scéna	Tomáš Rusín
Kostýmy	Zuzana Štefunková
Hudba	Richard Dvořák
Pohybová spolupráce	Jiří Reidinger

Premiéra 25. listopadu 2005

Dvě hry v jednom příběhu.
Nebo také dva příběhy jednoho z nejvýznamnějších norských dramatiků současnosti v nastudování jednoho z nejvýznamnějších českých režisérů současnosti. Setkání, která všem zúčastněným změnila život, nezdařený návrat ztraceného syna, podivná žena v ještě podivnějším městě, neúspěšné „pokusy o život", nenaplněné touhy a sny… to vše jsou témata, která velmi sugestivně a naléhavě J. A. Pitínský divákům předkládá.

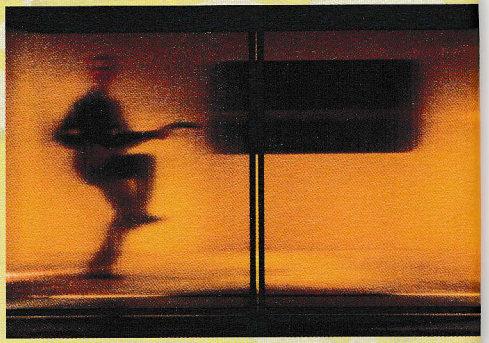

Pátek 3. března 2006 v 18.30 hodin
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

Martin McDonagh
PÁN POLŠTÁŘŮ – PILLOWMAN

Překlad	Ondřej Sokol
Režie	Andrzej Celiński j. h.
Dramaturgie	Marek Pivovar
Scéna a kostýmy	Marta Roszkopfová j. h.
Výběr hudby	Andrzej Celiński j. h.
Lektorka znakovéhojazyka	Ilona Bojarová j. h

Premiéra 29. října 2005

Černočerná komedie od nejhranějšího současného dramatika.

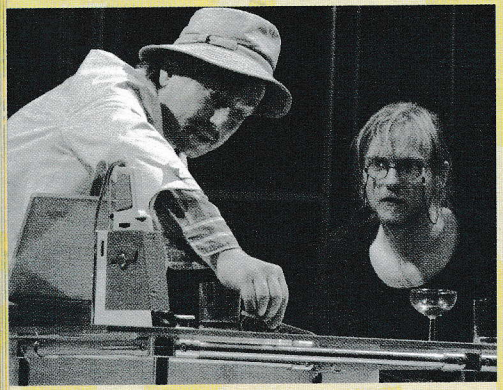

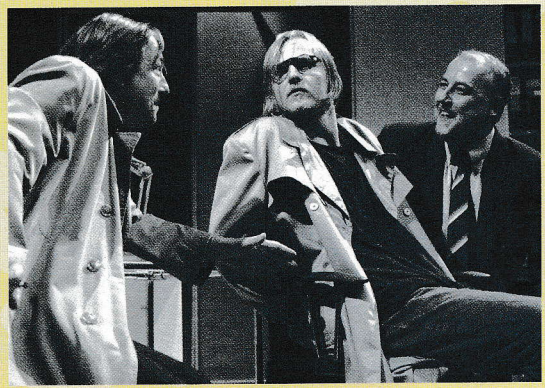

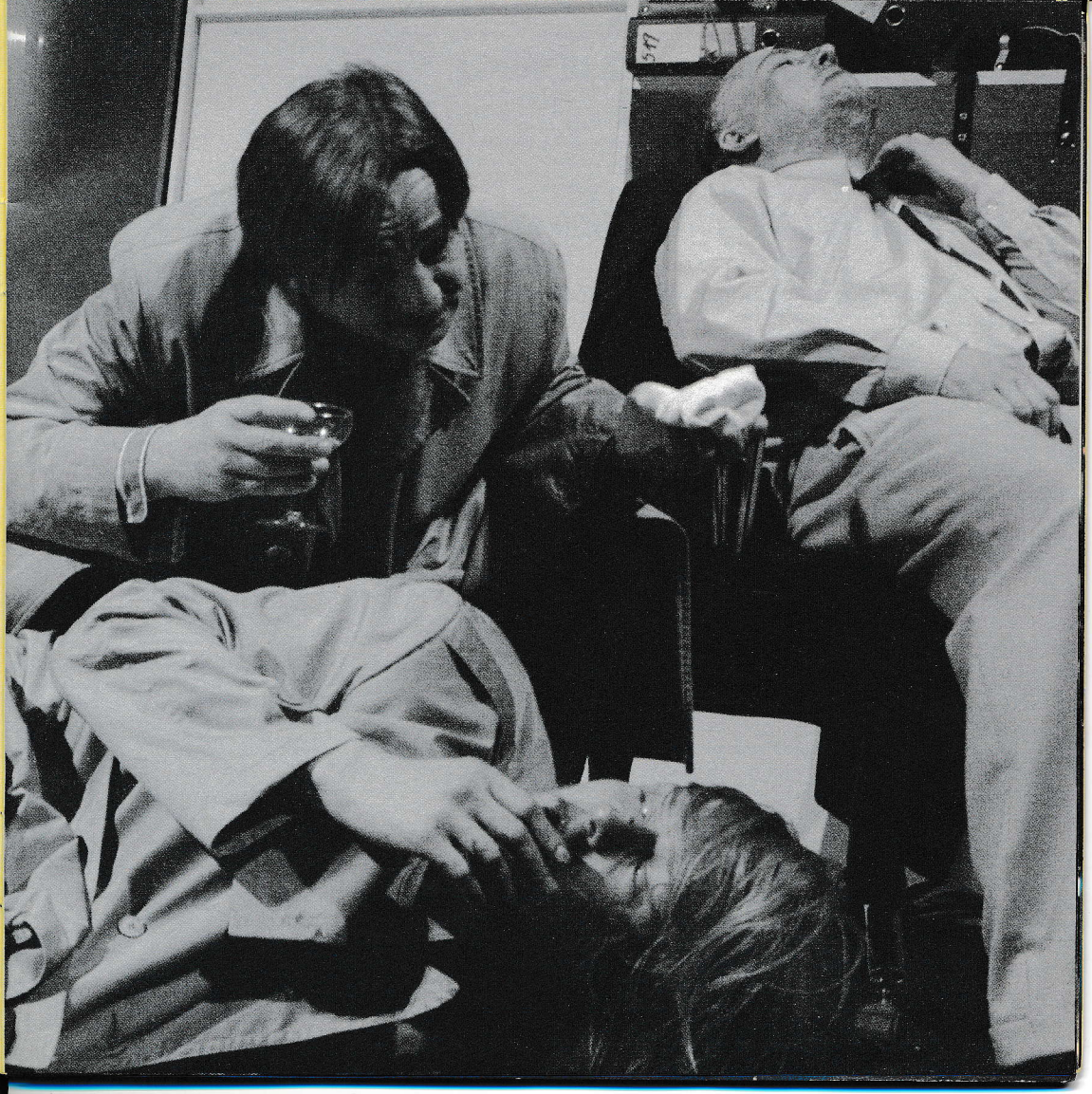

Pátek 3. března 2006 ve 22.30 hodin
KAVÁRNA DANIEL

„JAZZOVÁ POEZIE" LAWRENCE FERLINGHETTIHO

Za hudebního doprovodu Vlastimila Šmídy, autora melodramů, účinkují Apolena Veldová a Vladimír Polák.

Dramaturgie Miroslav Zelinský, CSc.

Ukázka z pravidelných „Večerů poezie" v Kavárně Daniel. Vladimíru Polákovi – členu činohry NDM – se jich podařilo od října 2000 připravit zhruba 145. O tento dlouhodobý projekt je mezi milovníky poezie velký zájem. A nejen mezi nimi – velmi rádi zde účinkují ostravští herci a hudebníci.

Sobota 4. března 2006 ve 14.00 hodin
DIVADLO PETRA BEZRUČE

Martin Crimp
STORY

Překlad	Jitka Sloupová
Režie	Jan Mikulášek
Dramaturgie	Ilona Smejkalová
Výprava	Marek Cpin
Hudba	Jan Mikulášek

Premiéra 7. října 2005

Jsou místa, kam nás zaveze jen slepý taxikář.
Prožili jste něco opravdu neuvěřitelného? Koupíme váš skutečný životní příběh. Možná z toho vznikne skvělý scénář. Možná dokonce zbohatnete. Možná to… nepřežijete! Neuvěřitelná story dvou mediálních agentů, kteří ztratili hranici mezi tím, co žijí sami, a tím, co je vyprávěním někoho jiného.

Sobota 4. března 2006 v 19.00 hodin
DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

Petr Šabach – Ivan Hlas – Petr Jarchovský – Jan Hřebejk – Miroslav Hanuš

ŠAKALÍ LÉTA

Režie	Peter Gábor j. h.
Dramaturgie	Marek Pivovar
Scéna	Jozef Ciller j. h.
Kostýmy	Katarína Holková j. h.
Choreografie	Jaroslav Moravčík j. h.
Asistentka choreografie	Kristýna Slezáková j. h.
Hudební nastudování, aranžmá	Vlastimil Šmída j. h.
Hudební nastudování pěveckých čísel, korepetice	Jiří Šimáček j. h.
Sestřih dobových dokumentů	Bořivoj Wojnar

Premiéra 18. června 2005

Slavný muzikál z časů, kdy se kráčelo vpřed ke světlým zítřkům a hledělo vzhůru ke štěkajícím kosmonautům.

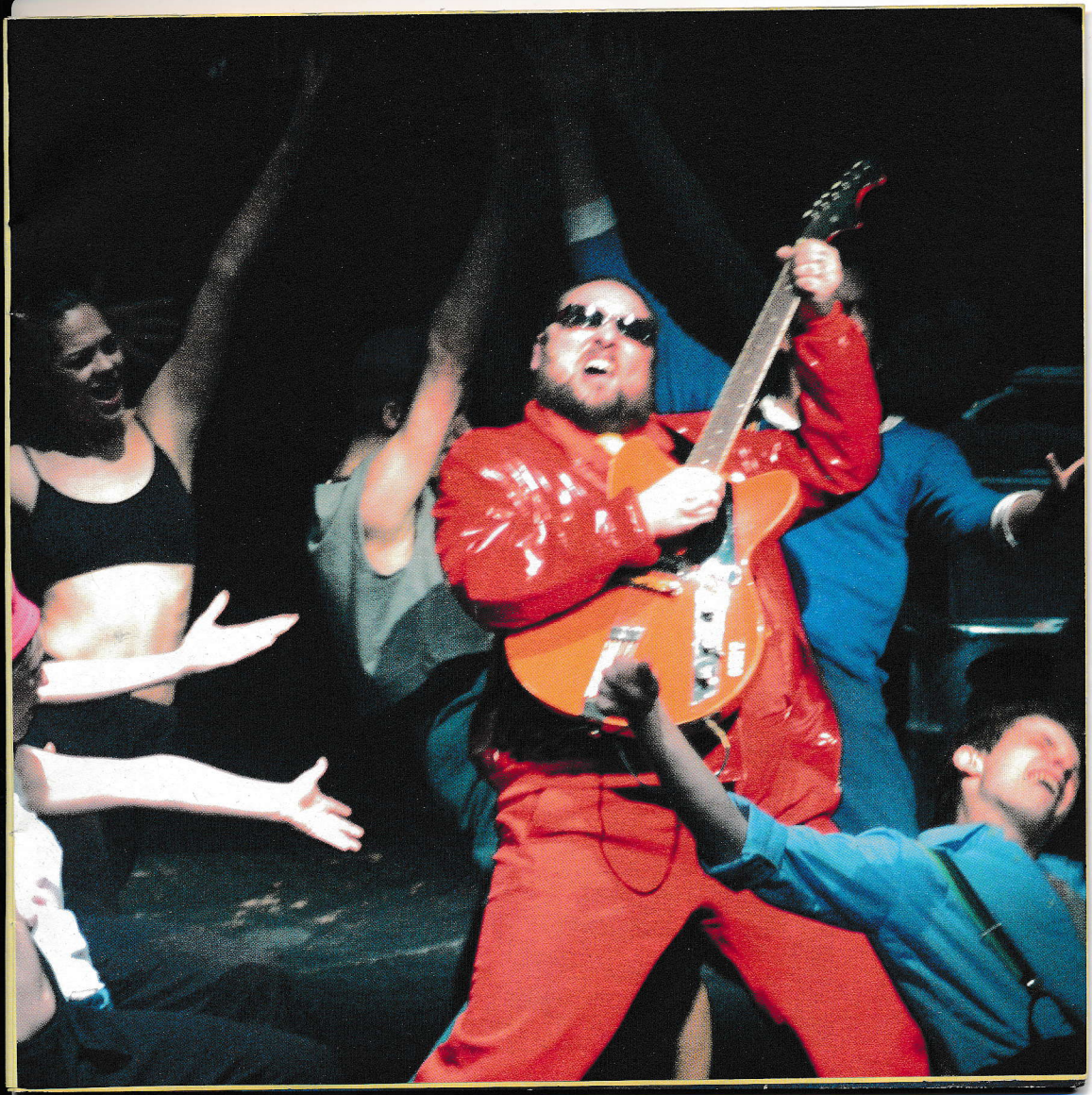

OSTRAVA-PŘÍVOZ
HOTEL MAX
Nádražní
Jiráskova
Jiráskova
Jiráskova
Masarykovo nám.
Svatopluka Čecha
Libušina
Machnova
Jungmannova
Sklářská
Zákrejsova
Anděsova
Wintrova
Wattova
Mariánskohorská
Máchova
Marádova
Jiřova
Vítkova
Chopinova
Triskárny
MUMA
Nepřehledné parkování

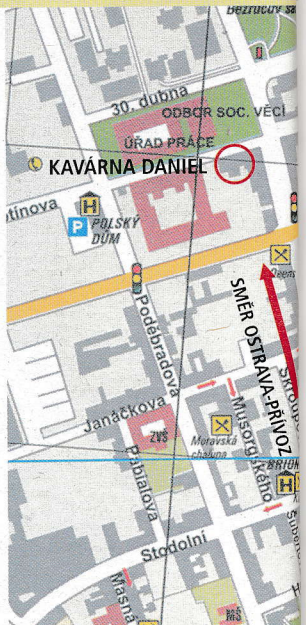
30. dubna
ODBOR SOC. VĚCÍ
ÚŘAD PRÁCE
KAVÁRNA DANIEL
POLSKÝ DŮM
SMĚR OSTRAVA-PŘÍVOZ
Poděbradova
Janáčkova
Musorgského
Fibichova
Stodolní
Masná
Kolejní
Metovská chaloupka
ZVŠ
Borum

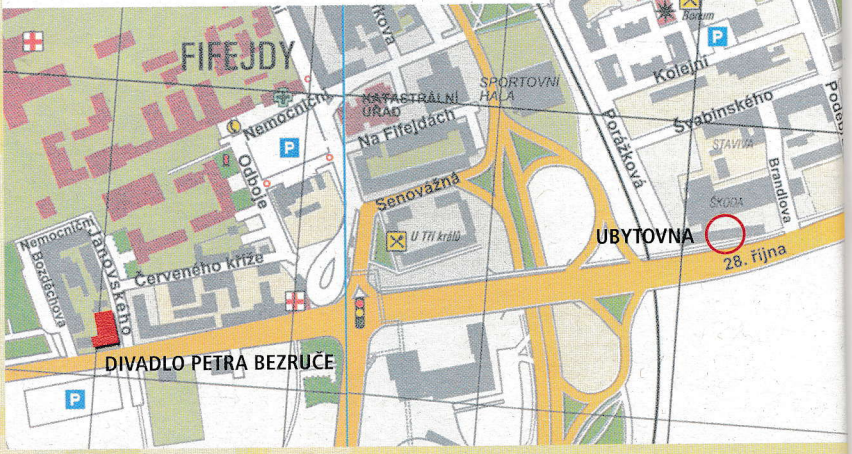
FIFEJDY
Nemocniční
KATASTRÁLNÍ ÚŘAD
SPORTOVNÍ HALA
Na Fifejdách
Odbojů
Senovážná
U Tří králů
Porážková
Švabinského
STAVIVA
ŠKODA
Brandlova
Nemocniční
Bordáčkova
Františkského
Červeného kříže
UBYTOVNA
28. října
DIVADLO PETRA BEZRUČE

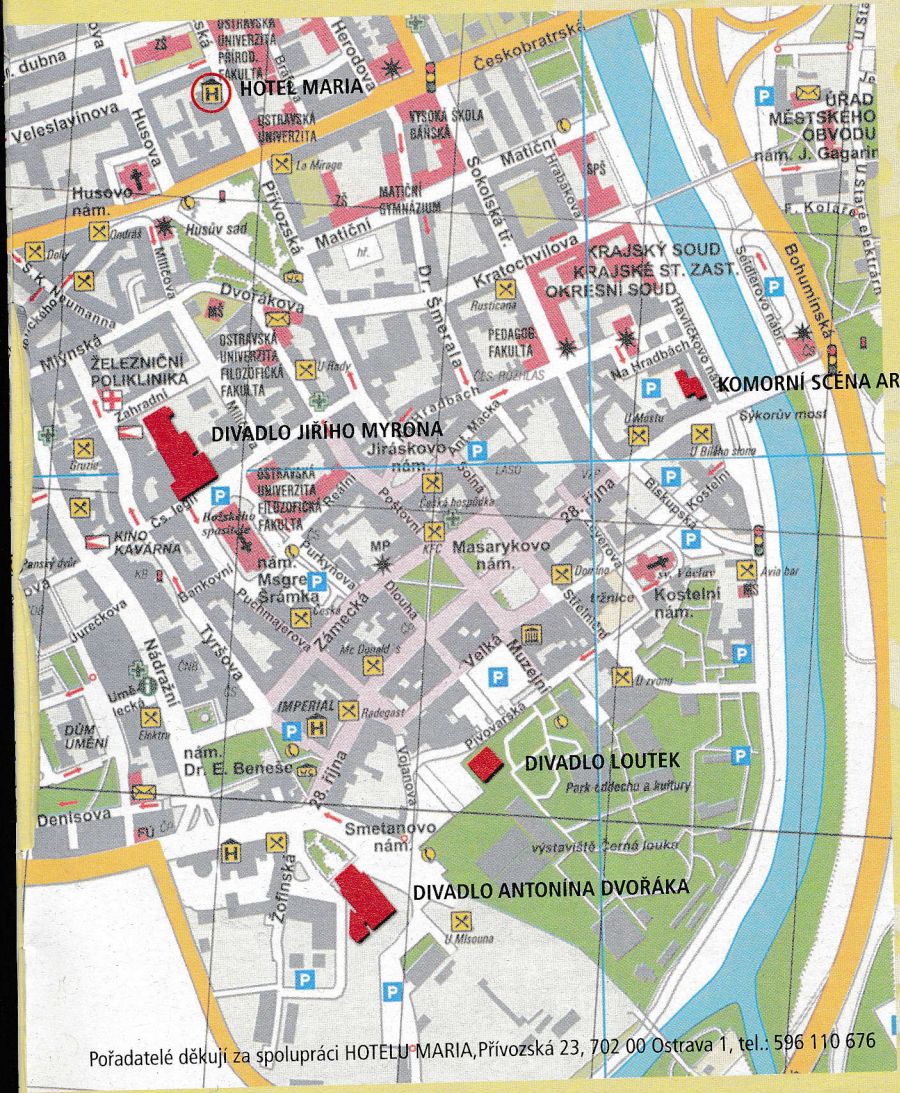

Pořadatelé děkují za spolupráci HOTELU MARIA, Přívozská 23, 702 00 Ostrava 1, tel.: 596 110 676

NDM NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

aréna
komorní scéna

dpb DIVADLO PETRA BEZRUČE

DIVADLO LOUTEK OSTRAVA